

ประมวลศึกษา

ภาค ๒

หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและปลาย

ของ

กระทรวงธรรมการ

พ.ศ. ๒๔๘๐

พิมพ์ครั้งที่ ๕๐๐ ฉบับ

พิมพ์ที่โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช

ปากคลองบางลำพูน พระนคร

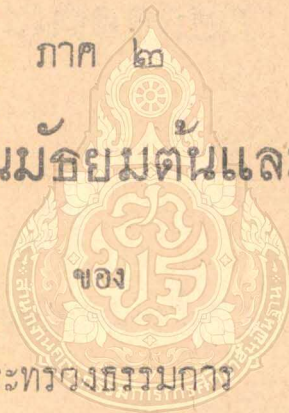

ประมวลศึกษา

ภาค ๒

หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาและปลาย

กระทรวงธรรมการ

พ.ศ. ๒๔๘๐

พิมพ์ครั้งที่ ๕๐๐ ฉบับ

พิมพ์ที่โรงเรียนช่างพิมพ์ วิทยาลัยเวช

ปากคลองบางลำพูน พระนคร

ประมวลคึกษา

ภาค ๒

หลักสูตรสามัญศึกษา

ตอนที่ ๒ หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษา

ประมวลศึกษา ภาค ๒

ตอนที่ ๒ หลักสูตรชั้นมัธยมต้น

กระทรวงธรรมการ ได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะวางระเบียบการ
เกี่ยวกับหลักสูตรสามัญศึกษาในส่วนชั้นมัธยมต้น เพื่อให้เป็นไปโดย
เหมาะสมแก่กาลสมัย และดำเนินไปตามแผนการศึกษาชาติ จึงได้
กำหนดอัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมต้น และหลักสูตรชั้นมัธยมต้นไว้
ข้างท้ายนี้.

ประกาศมาณวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐

ดิฉันสุดสงครามชัย

รัฐมนตรี.

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมปลาย

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	๔ ปท ๔	๔ ปท ๕	๔ ปท ๖
หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม	๑-๐๐	๑-๐๐	๑-๐๐
ภาษาไทย	๕-๓๐	๕-๓๐	๕-๓๐
ภาษาต่างประเทศ	๕-๓๐	๕-๓๐	๕-๓๐
คณิตศาสตร์	๖-๐๐	๖-๐๐	๖-๐๐
วิทยาศาสตร์	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
ภูมิศาสตร์—ประวัติศาสตร์	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
วาดเขียน	๑-๐๐	๑-๐๐	๑-๐๐
การฝีมือ (ชาย)	๒-๐๐	๒-๐๐	๒-๐๐
การฝีมือและการเรือน (หญิง)			
พลศึกษา	๒-๐๐	๒-๐๐	๒-๐๐
วิชาเลือกหรืออนุสสาหาชาติ	๑-๐๐	๑-๐๐	๑-๐๐
รวมเวลา	๓๐-๐๐	๓๐-๐๐	๓๐-๐๐

หมายเหตุ

๑. สวดคำมัสการ ร้องเพลงชาติ สรรเสริญพระบารมี
ประชุมสังฆสน ให้มีสัปดาห์ละครั้ง ใช้เวลานอก
อัตราเวลาเรียน
๒. การฝึกหัดวิชาลูกเสือที่ต้องไปหัดหรือแรมคืนก่อนๆ ให้
เป็นเวลาพิเศษอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และควรรงก
การแรมคืนเช่นนั้นในฤดูฝน
๓. วิชาลูกเสือให้เรียนเฉพาะนักเรียนชาย ส่วนนักเรียน
หญิงให้เรียนวิชาอนุสฎากาชาด
๔. อัตราเวลาเรียนภาษาไทยรายการละเอียดข้างท้ายนี้
๕. ตามปกติให้หยุดเรียนสัปดาห์ละ ๑ วัน
๖. วันเบ็ดเรียน ให้หยุดพักวันละ ๒ ครั้ง หยุดพักใหญ่
๑ ชั่วโมง หยุดพักน้อย ๑๕ นาที (นอก
อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้)
๗. การสอนวิชาครั้งหนึ่งๆ โดยปกติไม่ควรสอนเกิน
ครั้งละ ๑ ชั่วโมง
๘. กอรรควสำหรับหญิง ให้ทำนอกอัตราเวลาเรียน
๙. อัตราเวลาเรียนข้างต้นนี้ กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน
บังคับ แต่ถ้าโรงเรียนใดจะกำหนดอัตราเวลาเรียนฝึก

ไปจากนั้น ถ้าเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในวิชาหนึ่งๆ
แตกต่างกันไปไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ให้กรรมการจังหวัด
มีอำนาจพิจารณาผ่อนผันได้ นอกจากนั้นให้ผ่อนผันได้
ด้วยได้รออนุมัติจากอธิบดีกรมศึกษาธิการ

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมต้น

เฉพาะภาษาไทย

วิชาภาษาไทย	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	ส/ส ป.ท. ๑	ส/ส ป.ท. ๒	ส/ส ป.ท. ๓
อ่าน	๓-๓๐	๓-๓๐	๓-๓๐
คก	๐-๓๐	๐-๓๐	๐-๓๐
เขียน	๐-๓๐	๐-๓๐	๐-๓๐
แต่ง-ย่อ	๒-๐๐	๒-๐๐	๒-๐๐
จดหมาย	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
ไวยากรณ์	๐-๓๐	๐-๓๐	๐-๓๐
รวมเวลา	๖-๐๐	๖-๐๐	๖-๐๐

๔

หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ปีที่ ๑ - ปีที่ ๓)

วิชา	รายการที่ของสอน
๒๔.๕ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม	๒๔.๕ หน้าที่พลเมือง ๑. หน้าที่พลเมือง ให้รู้หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อครอบครัว ต่อหมู่ คณะ ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ให้เรารู้หน้าที่ที่พึงมีต่อรัฐ คือ ต้องเคารพต่อ กฎหมาย ต้องยอมกันประเทศชาติ เช่นการเป็นทหาร และรู้หลักการบริหารราชการทหาร ต้องช่วยเหลือราชการ เช่นการเสียภาษีอากร รู้หลักการเสียภาษีอากร รู้หลัก การประถมศึกษา และรู้หน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือเจ้า พนักงานท้องถิ่น ๒. ระบอบรัฐธรรมนูญ การประคองฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร สยาม ขบบัญญัติสำคัญที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ สถา ปผู้แทนราษฎร คณะรัฐมนตรีและศาล หลักการเลือกตั้ง

วิชา

รายการที่ของสอน

๓. การปกครอง

ให้รู้จักระเบียบราชการบริหาร ส่วนกลาง แห่ง ราชอาณาจักรสยาม ว่าด้วยการแบ่งเป็นกระทรวง และ กรม และอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการนั้นๆ

๔. วันสำคัญ

ให้รู้ประวัติการวันสำคัญ ต่าง ๆ และหน้าที่พึงปฏิบัติต่อวันนั้นๆ เช่น วันฉลองรัฐธรรมนูญ วันวิสาขบูชา และวันเฉลิมพระชนมพรรษา เป็นต้น

ศีลธรรม

๑. ให้มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ต่อตนเอง และหมู่คณะ รักษาเกียรติของตน และรู้จักรักษาคำมั่นสัญญา

๓. ให้เป็นผู้มีน้ำใจ มีจิตเมตตา กรุณา และโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คิดถึงประโยชน์ของหมู่คณะมากกว่าประโยชน์ของบุคคล หรือประโยชน์ของตน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
ภาษาไทย	๓. ให้น้ำใจเป็นนกฟ้า เช่นกล้าหาญ ไม่ เอาเปรียบ อวดทน ใจคอหนักแน่น และยุติธรรม ๔. ให้มีความสุภาพอ่อนน้อม รู้จักเคารพต่อ บิดามารดา ครูบาอาจารย์ ผู้บังคับบัญชา เคารพต่อ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ๕. ให้มีความกตัญญู กตเวที ต่อผู้มีอุปการคุณ ตลอดถึงหมั่นคน และชาติบ้านเมือง ๖. ให้มีความมีนิสัยดีในการใช้จ่าย ๗. ให้มีความอดสาหัส ในการ งาน และในการ อาชีพ ทำตนให้เป็นประโยชน์อยู่เสมอ ๘. ให้มีความสามัคคี ๙. ให้รู้จักหลีกเลี่ยงอบายมุขต่าง ๆ
	อ่าน ให้อ่านหนังสือที่กระทรวงธรรมการอนุญาตให้ ใช้ในโรงเรียนสำหรับชั้นนั้น ให้อ่านวรรณคดีไม่น้อยกว่า ปีละ ๓ เล่ม และให้ท่องจำได้ไม่น้อยกว่าปีละ ๓๐ บรรทัด

วิชา

รายการที่ข้อสอบ

กวคขึ้นให้อ่านออกเสียงให้ถูกต้อง จำเรื่องท้ออันได้ และ
รู้เหตุผลในเรื่องที่อ่านนั้นด้วย

คัด ให้เขียนได้ทั้งตัวบรรจง และ หักแกมบรรจง
ให้ดียิ่งขึ้น

เขียน ให้เขียนจากเนื้อเรื่องที่ง่าย เสมอ
หนังสืออ่านสำหรับชั้น และรู้ความหมายของคำด้วย

แต่ง ให้สามารถแต่งได้ดังนี้

(ก) จากเรื่องนิทาน

(ข) จากเรื่องราว หรือ สิ่ง ที่ ตน พบ เห็น
หรือ ได้ ฟัง มา

(ค) จากหัวข้อที่แยกให้

(ง) จากหมาย

ย่อ ให้รู้จักเก็บใจความของเรื่องที่ได้อ่านใน
นิทาน ประกาศแจ้งความ โอวาทต่างๆ ซึ่งมีเนื้อความ
ไม่ซับซ้อนและมากมายนัก

วิชา	รายการที่ของสอน
* ภาษาอังกฤษ	ไวยากรณ์ (ก) อักษรวิธี ให้รู้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และวิธีผันอักษร (ข) วลีวิภาค ให้รู้ชนิดของคำ อย่างไม่จำแนก (ค) วากยสัมพันธ์ ให้รู้เอกัตถประโยค และสัมพันธ์ไต่ ส่วนเอกัตถประโยค และสังกรประโยค ให้รู้แต่เพียงว่าเป็นประโยคใหญ่ ไม่ต้องจำแนก อ่านและพูด ให้สอนพูดตั้งแต่เริ่มเรียน ใช้สิ่งของและรูปภาพเป็นเครื่องประกอบการสอน ให้คัดลอกสำเนียงตัวอักษรให้ถูกต้อง สำเนียงตัวไต่ให้นักเรียนออกเสียงไต่ยาก ควรฝึกให้มาก เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้ว ให้นักเรียนสามารถถามและตอบคำถามในเรื่องง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับความเป็นไปของนักเรียนได้ และรู้จักนับจำนวนและเลขที่

* ถ้าโรงเรียนใดมีความประสงค์จะสอนภาษาต่างประเทศภาษาอื่น กระทรวงธรรมการจะรับพิจารณา และอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

วิชา

รายการทดสอบ

การท่องจำ ให้เรียนรู้กฎวินัยอย่างง่าย ๆ ไม่น้อยกว่า ๔๗ บรรทัด และให้ท่องจำไม่น้อยกว่า ๔๗ บรรทัด

การประสมคำและเขียนตามคำบอก ให้เรียนการประสมคำ (Word building) ไปด้วยทุกชั้น และให้ยากขึ้นตามลำดับ

ให้นักเรียนเขียนเรื่องตอนใดตอนหนึ่งจากหนังสืออ่านสำหรับชั้น และให้สามารถเขียนเรื่องอื่น เช่น เรื่องที่มีประโยคใช้พดกกันอยู่ทุกวินาที

คัด ให้เขียนไต่ทั้งตัวบรรจงและหวัดแกมบรรจง

แต่งและไวยากรณ์ ในสองปีแรกให้สอนด้วยปากเปล่า และไวยากรณ์ไม่ควรแยกสอนเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก ให้สอนรวมกันไปกับแต่งที่เดียว

๑. ให้รู้จักใช้คำง่ายๆ ถูกต้องตามหลักวิธีภาค

(Simple uses of the parts of speech)

วิชา	รายการที่สอน
คณิตศาสตร์	๒. ให้สามารถแต่งประโยคปฏิเสธและประโยคคำถามอย่างง่าย ๆ ได้
	๓. ให้รู้จักกริยาใช้ตามกาล Present, Past, Future และ Continuous Tenses อย่างง่าย ๆ ได้
	๔. ให้สามารถขยายประโยคโดยวิธีใช้อนุประโยคอย่างง่ายประกอบ
	๕. ให้สามารถใช้เครื่องหมายวรรคตอน คือ . , ? ก่อนที่จะให้นักเรียนแต่งเรื่อง ควรให้นักเรียนเขียนประโยคบรรยายการกระทำของบุคคล หรือบรรยายวัตถุที่ปรากฏในรูปภาพเป็นประโยค ๆ ก่อน แล้วจึงรวมเข้าเป็นเรื่อง
	แปล ไม่ให้สอนแปลแยกเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก ให้สอนแปลรวมกันไปกับแต่ง เพื่อแสดงให้เห็นการผูกประโยคและสำนวนของสองภาษาว่าต่างกันอย่างไร
	เลขคณิต ให้รู้จักหาค่าเป็นแฟกเตอร์ มาทำช่วงตัววัด อัตราแลกเปลี่ยนต่างประเทศที่สำคัญกับสยาม

วิชา

รายการที่ของสอน

ค.ร.น., ห.ร.ม. เศษสิบและเศษส่วนอย่างง่าย บัญญัติไตร
 ยางศ์สองชั้น เทียบส่วนร้อยและวิเศษคตกไข้อย่างง่าย
 พันทศรมาตและวิเศษหน้าไม้อย่างง่าย

ทำบัญชีค้าขายอย่างง่าย คือบัญชีขบเคอน บัญชี
 รายวัน บัญชีรับและส่งของ กับใบสำคัญเก็บเงิน

หมายเหตุ ในการเรียนเลขคณิตให้มีการคิด
 เลขในใจควบไปด้วย

เรขาคณิต ฝึกหัดสร้างรูปตามแบบเรขาคณิต
 เช่น รูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม รูปหลายเหลี่ยม
 วงกลมและเส้นสัมผัส รัศมีและเส้นผ่าศูนย์กลาง

เรียนเส้นตรงและมุม รูปสามเหลี่ยม เส้นขนาน
 รูปสี่เหลี่ยมก้านขนาน และโจทย์ว่าด้วยเส้นตรงที่ไปพบ
 กันในรูปสามเหลี่ยม

ให้ทำแปรคณิศลยอเมตรีให้มาก

วิทยาศาสตร์

๑. หน่วยความยาว มาตราเมตริก และอังกฤษ
 การวัดโดยใช้ไม้บรรทัด

วิชา

รายการที่ต้องสอน

การวัดเส้นผ่าศูนย์กลางและเส้นรอบวง
สัมพันธ์ระหว่างเส้นผ่าศูนย์กลางกับเส้นรอบวง
วัดห้องเรียน

๒. หน่วยพื้นที่ มาตราเมตริก

วัดพื้นที่ของรูปง่าย ๆ เช่น สี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่
เหลี่ยมผืนผ้า สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมคางหมู วงกลม
(ครึ่งแรกต้องให้บรรจutar่างเล็กๆ ลงในรูปแล้วนับจำนวน
ตารางให้รู้ ต่อมาจึงคำนวณสอบอีกครั้งหนึ่ง)

วัดพื้นที่ของห้องเรียน

เขียนแปลนห้องเรียน

เขียนไดอะแกรม เขียนแบบให้ถูกมาตราส่วน

๓. หน่วยปริมาตร มาตราเมตริก และมาตรา

อังกฤษ

วัดปริมาตรของลูกบาศก์ ทรงกระบอก ปริซึม
ปริซึมสี่เหลี่ยม

วัดดวงข้าว

วิชา

รายการที่ต้องสอน

วิชาตวงน้ำ (เช่นวัดจำนวนน้ำประปา)

๔. หน่วยน้ำหนัก มาตราเมตริก และมาตรา
อังกฤษ ตาซังสามัญ ตาซังจีน (คันทัง)
๕. น้ำแข็ง น้ำ ใสน้ำเดือด
๖. ของแข็ง ของเหลว แก๊ส
๗. ฝน ลูกเห็บ หิมะ
๘. อากาศ
๙. น้ำค้าง
๑๐. ดวงอาทิตย์ โลก และดวงจันทร์
๑๑. กาว กาวพระเคราะห์ และดาวบริวาร
๑๒. ที่เกิดของแสงสว่าง
๑๓. การหมุนเวียนของโลก
๑๔. กลางวันกลางคืน
๑๕. ความร้อนจากดวงอาทิตย์ ความร้อนตอน
เช้า ตอนกลางวัน ตอนเย็น เส้นอิควาเตอร์กับขั้วโลก
๑๖. ฤดู

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๑๗. เทอร์มอมิเตอร์และวิชิไจ

๑๘. ที่เกิดของความร้อน

๑๙. ความรู้จักร้อนหนาว และอ่านเทอร์มอมิเตอร์ได้

๒๐. อากาศความร้อน (อย่างง่าย ๆ)

๒๑. การขยายตัว การหดตัว

๒๒. การขยายตัวของอากาศ

๒๓. ลม ลมบก ลมทะเล ลมในประเทศไทย

๒๔. อากาศมีน้ำหนัก วัตถุที่ลอยได้ เหตุไร

บอลลงจึงลอยขึ้น

๒๕. ไอน้ำเดือด ประโยชน์ของไอน้ำ

๒๖. ไฟฟ้า ประโยชน์ของไฟฟ้า

๒๗. เครื่องยนต์ ประโยชน์ของเครื่องยนต์

๒๘. เครื่องบิน ประโยชน์ของเครื่องบิน

๒๙. เรือ เรือกลไฟ เรือกลไฟหลังชนิกละตัว

สัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน ปลา

สัตว์ที่อยู่ที่น้ำและบนบก กับเรือเรือกบกับแมลงวัน

วิชา	รายการที่ต้องสอน
ภูมิศาสตร์— ประวัติศาสตร์	ภูมิศาสตร์ ๑. ภูมิศาสตร์พรรณนา (Descriptive Geography) เริ่มจากตำบลที่อยู่ก่อนแล้วขยายไปทั่วประเทศ ๒. ภูมิศาสตร์ฟิสิกส์ (Physical Geography) (ก) ลักษณะของโลก กลางวัน กลางคืน การสังเกตตำแหน่งของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ ฤดูกาล ดวงอาทิตย์และบริวารข้างขึ้นข้างแรม (ข) ภูเขาของน้ำและลม การระเหยและการเปลี่ยนจากไอน้ำเป็นน้ำ ลม เมฆ หมอก น้ำค้าง ฝน ทินฟ้าอากาศ อากาศในขอบเขตต่างๆ ของโลก ให้ใช้ตัวอย่างในสิ่งที่อยู่ใกล้เคียง และให้ค้นกับการใช้รูปโลกและภาคทราย ๓. ภูมิศาสตร์ภูมิภาค (Regional Geography) (ก) ภูมิศาสตร์สยามโดยสังเขป ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับภูมิประเทศ อากาศของอากาศที่เกี่ยวข้องกับพลเมือง

วิชา	รายการที่ต้องสอน
	ให้คุ้นเคยกับการเขียนแผนที่ สิ่งสำคัญที่เกี่ยวกับ กรุงเทพฯ เมืองสำคัญ ทางหลวงของแผ่นดิน ทางรถไฟ ภูเขา แม่น้ำและลำคลอง (ข) ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย โดยทำนองเกี่ยว กันกับภูมิศาสตร์สยาม และเรียนโดยสังเขป ๔. ภูมิศาสตร์การค้า (Commercial Geo- graphy) (ก) พืชผลที่เป็นอาหาร (ข) พืชผลและหัตถกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องนุ่งห่ม (ค) การเหมืองแร่ สิ่งเหล่านี้ให้สอนเฉพาะที่สำคัญๆ และที่เกี่ยวข้อง ประเทศสยาม ประวัติศาสตร์ ๑. เรียน ประวัติคนไทยที่สำคัญสัก ๑๐ คน โดยสังเขป

วิชา	รายการที่ต้องสอน
วาดเขียน	๒. รู้จักประวัติเดิมของชนชาติไทย คณะที่ สำคัญ ๆ
	๓. รู้จักประวัติศาสตร์สมัยราชธานี ตั้งอยู่ที่กรุง สุโขทัย อยุธยา ธนบุรี และกรุงเทพฯ การพาเที่ยวดูสถานที่ ให้พานักเรียนเที่ยวดู สถานที่ใกล้เคียง กว้างออกไปเพื่อส่งเสริมความรู้รอบตัว บ้าง ความรู้ทางภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์บ้าง กับ ทั้งปลูกใจให้รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ วัฒนธรรม ก. ภาพของจริง ๑. หักเขียนของจริงง่าย ๆ ที่เกี่ยวกับเส้นตรง เป็น เหลี่ยม มุม และมีส่วนโค้งบ้างพอควร เช่น สมค หนังสือปกแข็ง หนังสือหลายเล่ม หลายสีซ้อนกัน หีบ ขอลูก กระป๋อง กล่องไม้ขีดไฟมีฉลากติด ฯลฯ เลือกรของ ที่มีความยากทวนตามลำดับ ๒. หักเขียนใบไม้รูปต่าง ๆ แปลก ๆ

วิชา

รายการที่ต้องสอบ

๓. หักเขียนคอกไม้ง่าย ๆ กลิ่นน้อย ๆ และมีสี
ฉูดฉาด

๔. หักเขียนผลไม้เกลี้ยง ๆ ๑ ผล, ๒ ผล และ
๓ ผล (สลับให้มีหลายชนิด)

ข. ภาพประติมากรรม

๑. ผลกลายเป็นรูปเหลี่ยม ทาตาราง และต่อไป
ให้มีเส้นที่ควรใช้ส่วนโค้งตัวลงภายในรูปเหลี่ยมต่าง ๆ
แล้วระบายสีน้ำสลับสีให้ดูงาม

๒. หักผลกลายเป็นไม้และเครือเถาง่าย ๆ จากสิ่ง
ที่เคยเรียนมาแล้วในข้อ ก.

๓. หักประติมากรรมตัวหนังสือ แล้วระบายสี หัก
บรรพต อักษรประติมากรรมเหล่านั้นลงในที่ต่าง ๆ เช่น การท
มัน ปฏิทิน ฯลฯ

๔. หักเขียนภาพสัตว์ หรือสิ่งของ ระบายสีแล้ว
ศึกษาการระบายสีทั้งสองข้างก่อนฐานตั้งเป็นตุ๊กตา

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๕. หักตกกระถาย ปักกระถางแข็งทำเป็นหีบ
ปกสมท ฯลฯ แล้วระบายสีประคิษฐ์ภาพหรือลวดลายลง
บนนูนแบบของจริง

๖. หักทำสระเต็นชิลง่าย ๆ เป็นแม่พิมพ์พื้นสีทำ
เป็นโปสเตอร์การุณ

๗. พับกระถางแล้วปรเป็น ลวดลายแบบเดียวกัน
เวลาคลอกเป็นแม่พิมพ์ ทำลวดลายพื้นปกหนังสือหรือ
เป็นภาพแบบตัวใดก็ได้

หมายเหตุ

ในชั้นมัธยมตอนต้นให้หัดระบายสีนำไปด้วยในคว
หัดให้รู้จักเล่ห์เหลี่ยมของการใช้สี แม้สี การผสมสี
การสลับสี การใช้สีหนา และสีบาง การลบสีลงบนภาพ
ทักตเส้นด้วยเส้นดินสอคำหนัก ๆ เพื่อนำมาใช้ประกอบ
กับการผูกหัดข้างบน

สามารถแต้มสีด้วยสีหนักเป็นใบไม้ ดอกไม้ ทั้ง
ข้อได้โดยไม่ทิ้งร่าง

วิชา	รายการที่ต้องสอน
การผสม (ชาย)	การพบและติดต่อค้าขาย ๑. ให้รู้จักพบและติดต่อการค้าขายได้มากกว่าชน ธรรมดา ๒. การบน หักบนของเล่น ของใช้ ให้ยาก กว่าที่ใครเรียนมาแล้ว และประณตขึ้น ๓. การสาน รู้จักใช้, แต่ง, และรักษาเครื่อง มีจักสาน รู้จักเลือกสิ่งของตามภูมิประเทศมาใช้ในการ จักสาน เช่น ไม้ไผ่ หวาย ก้านลาน ใบลาน และอื่นๆ รู้จักผ่า, จัก, เรียบหวาย เหลาคอกบน คอกตะแคง รู้ จักสานลายต่างๆ เช่น ลายขั้ว ลายสอง ลายสาม ลายตาชะลอม และรู้จักทำของเล่นและของเป็นประโยชน์ เช่น สานปลาตะเพียน สานแข่งปลาทุ เป็นต้น ๔. การช่างไม้ รู้จักใช้, แต่งและรักษาเครื่อง มีในการช่างไม้ รู้จักไสกบ, ฉากไม้, เลื่อยไม้, เคียว กาว ผสมกาวกบขเลื่อยออกไม้ที่เป็นรอยแตก หรือทำ

วิชา	รายการที่ต้องสอน
การผสม และ การเรือน(หญิง)	ไว้ไม่สนิทให้แห้งเร็วและเหนียว รู้จักเข้าปากไม่อย่าง ง่าย ๆ เช่นมมฉากและมม ๔๕ องศา ๑. การเย็บ การเย็บจักร เย็บเส้นใน ชน นอกหญิง และเส้นในชาย กางเกงจีน หมวกเด็ก เลาะผ้า ทำตาต่าง ๆ เล็มหน้าผ้า ขลิบผ้า คามผ้า และปะ ชน ประเชิญเครื่องใช้ที่ชำรุด เช่นเสื้อผ้า ท่อน หมอน มุ้ง ดึงเท้าให้ใช้ต่อไป ๒. การปัก ปักเย็บรูป เช่น ใบไม้ ดอกไม้ สัตว์ แมลง เป็นต้น กว๊ายกายและไหมสีต่าง ๆ และลวด ลายอื่น ๆ ทั่วๆ ไป ๓. การถัก ถักลูกไม้คือเสื้อลายต่างๆ ถัก เครื่องรองภาชนะ เช่นรองถ้วยแก้ว รองเครื่องชงกาแฟ ถักถ้วยโครเช แทตติง นิตติง ทำตาต่างๆ เช่น ถัก คอเสื้อ ผ้าปูโต๊ะอย่างต่อคอ หรือลวดลายอื่นๆ เป็น ผืนใหญ่ด้วยกายและถักถุงเท้าเด็ก ผ้าพันคอ เสื้อ ผ้า ห่มกายไหมพรม เป็นต้น

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๔. การร้อย ร้อยตาข่าย ๔ ก้าน ๔ ดอก
เกล็ดเต่า ขยะทรงเครื่อง จิตพานดอกไม้เป็นรูปสามัญ
ทำลวดลายเป็นเกลียวต่าง ๆ ศษกริช ฯลฯ ผูกข้อ
ดอกไม้ ปักดอกไม้แฉกกัน เย็บดอกไม้ด้วยไขไม้และกลีบ
ดอกไม้ต่าง ๆ

๕. การทำตอ และพันเทียน เย็บซอง
ทำห้อยยา เย็บกระทง ๔ มุม ๖ มุม มอบปากกระทง
เย็บกระทงดอกไม้กรวยครอบ และพันเทียน

๖. การปรุงเครื่องหอม ปรุงเทียนสำหรับอบ
ปรุงเครื่องอบหีบ ปรุงน้ำอบไทย

๗. การครัว ให้รู้จักทำอาหารคาวหวานได้

ชบรวง

๑. ให้หัดร้องเพลง ๒ ชิ้น หรือเพลง ๓ ชิ้น
เลือกบทหรือซึ่งไม่แสดงในทางจรรยาของเด็ก

๒. ถ้าอากรทำได้ สอนให้รู้จักลักษณะตัวโน้ต
ตัวหยุด และเส้นโค้งโยงเสียง รู้ส่วนจังหวะในอัตรา
ธรรมชาติและผสม บันไดเสียง เนเจอร์ลเมเจอร์

วิชา	รายการที่ทดสอบ
สุขศึกษา	เครื่องหมายแปลงเสียง บันไดเสียงไมเนอร์ แยกเมโลดิก รู้เครื่องหมายย่อต่างๆ และดนตรี ศัพท์ที่ใช้ประกอบไป ในทำนองของบทเพลง และหัดคัดลอกบทเพลง ๑. ให้รู้จักสิ่งที่เป็นสำรับเสียงร่างกายให้ สมบูรณ์ ได้แก่ อาหาร อากาศ การออกกำลังกาย เป็นต้น ๒. ให้รู้จักสขาภิบาลแห่งการกินอยู่ ตลอดจน เครื่องใช้สอย และยานเรือน เพื่อบำรุงตน, ครอบครัว และหมู่คณะให้ปราศจากความเจ็บไข้ ๓. ให้รู้จักส่วนต่างๆ ของร่างกาย และหน้าที่ เพื่อช่วยให้ปฏิบัติร่างกายได้ถูกต้อง ๔. ให้รู้จักลักษณะของโรคติดต่ออย่างง่าย และ วิธีป้องกันมิให้เกิดโรคขึ้น ๕. ให้รู้จักปฐมพยาบาล เช่น วิธีใช้ผ้าสาม เหลี่ยมพันแผล ข้ำ ถลอก แผลโลหิตออก เป็นต้น เลือดกำเดาออก แผลง่อย สุนัขหรือแมวกัด งูพิษ ขบ รับประทานยาผิดเป็นพิษ ตกน้ำ ไฟไหม้ น้ำร้อน

วิชา	รายการที่ของสอน
พลศึกษา	ลูก กระโดดหัก ลมบ้าหมู เม้าพียแสงแตก หรือพีย ร่อน กระดกเคล็ด เคล่อน หัก และวิธีอุ้มคนไข ฝึกซ้อมกำลังกายให้บริบูรณ์แข็งแรง โดยการ ฝึกหัดกายบริหารท่ามือเปล่า ออกกำลังโดยใช้เครื่อง อุปกรณ์ การเล่นที่มีประจำโรงเรียนอยู่แล้ว เช่น รว เดี่ยว รวคู่ ฝึกหัดกรีฑาต่างๆ เช่น วิ่งเร็ว วิ่งผลัด วิ่งเขยว ฯลฯ และหัดกีฬาที่เป็นพวกเป็นคณะ เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล เนตบอล อบรมให้มีจรรยาอันดีงาม มีใจเป็นนักกีฬา ไม่ เห็นแก่ตัว รักหมู่คณะ ทำตนให้เป็นประโยชน์ส่วนรวม อยู่เสมอ
วิชาลูกเสือ สำหรับชาย	ให้เรียนรับหลักสูตรวิชาลูกเสือโท
อนสภากาชาด สำหรับหญิง	ให้เรียนรับหลักสูตรอนสมาชิกชั้นโท

